U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **P. C.**, zast. PhDr. Miloslavou Jebavou, proti žalovanému **Ministerstvu spravedlnosti**, Vyšehradská 16, Praha, v řízení o žalobě na finanční odškodnění za neodůvodněné průtahy,

takto:

I. Žaloba **se odmítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Dne 4. 2. 2009 žalobce podal k Nejvyššímu správnímu soudu „Žalobu na Ministerstvo spravedlnosti ČR na spravedlivé finanční odškodnění dle vzoru Evropského soudu pro lidská práva za neodůvodněné soudní a ministerské průtahy při vyřizování stížnosti na finanční odškodnění za neodůvodněné soudní průtahy, č. j. 3243/2007-ODSK-ODSK/3, v šest let trvajícím sporu o užívání pozemku v soudní cause 36 C 307/2003, vedené u prvoinstančního Městského soudu v Brně“.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou, zda se může věcí zabývat meritorně a rozhodnout ji, a dospěl k závěru, že v daném případě je namístě postup podle § 46 odst. 2 s. ř. s., podle něhož soud návrh odmítne, domáhá-li se navrhovatel rozhodnutí ve sporu nebo v jiné právní věci, o které má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení anebo domáhá-li se návrhem přezkoumání rozhodnutí, jímž správní orgán rozhodl v mezích své zákonné pravomoci v soukromoprávní věci.

Z učiněného podání Nejvyšší správní soud zjistil, že žalobce dne 10. 12. 2007 podal na Ministerstvo spravedlnosti žádost o vyplacení odškodnění za nedůvodné soudní průtahy ve věci výše označené, další podání učinil žalobce 18. 11. 2008. Žalobce v žalobě uvedl stanovisko ze dne 10. 12. 2008 zaslané Ministerstvem spravedlnosti, s nímž dále polemizuje.

V žalobním petitu žalobce požaduje, aby soud rozhodl, že Ministerstvo spravedlnosti je povinno zaplatit za neodůvodněné soudní průtahy v cause 36 C 307/2003, vedené u Městského soudu v Brně částku 1000 Kč za každý kalendářní den, kdy tato causa přesáhla délku 1 roku, a to až ke dni, kdy česká justice podanou žalobu pravomocně ukončí anebo, pokud se tak do pravomocného skončení této žaloby nestane, pak ke dni, kdy tento rozsudek nabude právní moci. Dále požaduje, aby žalovaný zaplatil rovněž částku 1000 Kč za každý kalendářní den, kdy trvají nedůvodné úřední průtahy při vyřizování soudních průtahů, a rovněž požaduje v obou případech uhradit penále ve výši 0,10% z každé zaplacené částky.

Ministerstvo spravedlnosti dle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem nerozhoduje o přiznání náhrady škody, resp. o přiznání přiměřeného zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu způsobenou rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem soudu tak, že by provádělo dokazování a vydávalo závazné rozhodnutí ve správním řízení. Nárok na náhradu škody či přiměřené zadostiučinění může mimosoudně vypořádat v případech, kdy jej lze považovat za nesporný. Zákon počítá s tím, že případy, ve kterých je třeba provádět dokazování, nebo takové, jejichž vyřízení odvisí od složitějšího právního hodnocení, budou projednány a rozhodnuty v občanském soudním řízení, tedy soudem, a to na základě žaloby podané poškozeným. V soudním sporu pak Ministerstvo spravedlnosti jedná jménem žalované České republiky. Uplatnění nároku na náhradu škody u Ministerstva spravedlnosti je podmínkou pro případné uplatnění nároku na náhradu škody u soudu, kterého se může takto poškozený domáhat, pokud do 6 měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok Ministerstvem spravedlnosti plně uspokojen.

Nejvyšší správní soud především konstatuje, že stanoviska zaujatá Ministerstvem spravedlnosti k uplatněným požadavkům na náhradu škody či případně na přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu nejsou rozhodnutími ve smyslu zákona č. 500/2004 Sb. správního řádu (či jiného procesního předpisu), takže se ani nepřezkoumávají opravnými prostředky či jiným instančním postupem. Nepřizná-li Ministerstvo spravedlnosti odškodnění mimosoudně, lze se autoritativního rozhodnutí o tvrzeném nároku na náhradu škody, resp. na přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu domáhat cestou občanského soudního řízení, tedy žalobou podanou proti České republice – Ministerstvu spravedlnosti.

S mimosoudním, tak zvaným předběžným projednáním odškodnění, nejsou spojeny žádné sankce. Jestliže nelze tvrzený nárok na náhradu škody učinit nesporným, nastupuje cesta soudního řízení, jejíž vyvolání je na vůli poškozeného.

Předmětem rozhodování v dané věci je uplatnění nároku na náhradu škody či přiměřeného zadostiučinění dle zák. č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, tj. nárok soukromoprávní povahy.

Vzhledem k právní povaze předmětného právního vztahu (občanskoprávní odpovědnostní vztah) věc nespadá do pravomoci soudů ve správním soudnictví, na vrcholu jejichž hierarchie stojí Nejvyšší správní soud. Podle § 7 odst. 1 o. s. ř. totiž spory a jiné

právní věci, které vyplývají z občanskoprávních vztahů, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány, projednávají a rozhodují soudy v občanském soudním řízení. Protože na danou věc se nevztahuje uvedená zákonná výjimka, spadá do pravomoci soudů rozhodujících v občanském soudním řízení.

Nejvyšší správní soud proto podle § 46 odst. 2 s. ř. s. žalobu odmítl, neboť žalobce se podanou žalobou domáhal rozhodnutí v právní věci, o které má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení. Tímto rozhodnutím bylo řízení ve správním soudnictví ukončeno a žalobce se v intencích uděleného poučení může domáhat ochrany svých soukromých práv u obecného soudu v občanském soudním řízení.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byla žaloba odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení nejsou opravné prostředky přípustné. Žalobce může do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení podat ve věci náhrady škody žalobu podle části třetí občanského soudního řádu k místně příslušnému okresnímu (obvodnímu) soudu (§ 46 odst. 2 s. ř. s.) Domáhá-li se žalobce bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, rovněž, jak lze z podání dovodit, přiměřeného zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu, je příslušný k řízení dle občanského soudního řádu v prvním stupni krajský soud.

V případě včasného podání žaloby zůstávají účinky procesních úkonů učiněné v tomto řízení zachovány (§ 82 odst. 3 o. s. ř.).

V Brně dne 16. února 2009

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu